

Pravidelná školení všech zaměstnanců

Celorepubliková víkendová setkání všech instruktorů Tyfloservisu přinášejí kromě zpráv o činnosti jednotlivých středisek a pokynů ředitele také odborný sociálně rehabilitační program. Na jaře roku 2001 proběhlo proškolení v oblasti osvětlení a úpravy prostředí pro potřeby slabozrakých osob, na podzim roku 2001 pak panelová diskuse zkušeností a novinek, které se vztahují k prostorové orientaci a samostatnému pohybu nevidomých a slabozrakých.

Specializované kurzy instruktorů

V roce 2001 se konala závěrečná část kurzu instruktorů prostorové orientace a samostatného pohybu. Tento kvalifikační kurz je akreditován Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy. Po úspěšném splnění všech podmínek závěrečných zkoušek bylo absolventům uděleno osvědčení, které je opravňuje k samostatnému vedení klientů.

Supervize a stáže

Podle aktuálních potřeb využívají jednotliví instruktoři možnosti stáže u kolegů v jiných střediscích Tyfloservisu nebo jejich podpory v rámci supervize.

Samostudium a studium VŠ při zaměstnání

Pracovníci Tyfloservisu jsou vybízeni ke zvyšování kvalifikace také formou samostudia a studia vysoké školy při zaměstnání. Studijním oborem je často speciální pedagogika.

Zahraníční cesty

V dubnu roku 2001 se tentokrát v **Kodani (Dánsko)** uskutečnilo další setkání pracovní skupiny instruktorů sociální rehabilitace nevidomých a slabozrakých - dvanácti reprezentantů evropských zemí. Tyfloservis, o. p. s. rovněž vyslal svého zástupce. **Hlavním tématem** tohoto semináře byl **systém přípravy, vzdělávání a zkoušek instruktorů sebeobsluhy**. Jednotliví účastníci podali rovněž přehled způsobů práce s klientem a struktury kurzu sebeobsluhy.

Na podzim roku 2001 proběhla **třítydenní stáž v nizozemské organizaci Sensis**, poskytující komplexní služby zrakově postiženým, a to za účelem navázání kontaktů a užší spolupráce. Stáže se zúčastnili dva pracovníci Tyfloservisu, kteří o získaných zkušenostech referovali na celostátním školení instruktorů Tyfloservisu. Z následných jednání mezi Sensisem a Tyfloservisem se rodí nový projekt spolupráce v oblasti nácviku sociálních dovedností a prostorové orientace a samostatného pohybu.

Mezinárodní konference "Rozvoj zaměstnatelnosti zrakově postižených", konaná v listopadu 2001 za účasti zástupců z 21 zemí Evropy v **Bratislavě**, přinesla shrnutí dosavadních zkušeností daného tématu. Mimo jiné byl zdůrazněn význam sociální rehabilitace pro zvyšování pravděpodobnosti zaměstnatelnosti nevidomých a slabozrakých. Představeny byly též nové rehabilitační pomůcky a metodické materiály. Informace a kontakty získané pracovníky Tyfloservisu na tomto odborném sympoziu jsou dalším důležitým podkladem pro budoucí rozvoj sociálně rehabilitačních aktivit Tyfloservisu.

Budování Tyfloservisu jako sítě ambulantních středisek organizačně a metodicky řízených pražským centrem probíhalo již od roku 1991. Hlavním cílem bylo nabídnout nevidomým a slabozrakým v celé České republice profesionální pomoc v samostatném zvládnutí každodenních činností.

Postupně byly shromážděny zkušenosti zrakově postižených, využity tuzemské i zahraniční poznatky odborníků, střediska byla vybavena dostupnými pomůckami, proběhla řada experimentů soustředěných na rozpoznání nejvhodnějších způsobů pomoci nevidomým a slabozrakým. Informace byly utříděny a opakovaně předávány na specializovaných kurzech a školeních pracovníkům Tyfloservisu. Mezi středisky vznikla tvořivá a spolupracující atmosféra

Možnosti, které skýtá centrálně řízený systém středisek

- » Garance kvalitních a dostupných sociálně rehabilitačních služeb pro všechny obyvatele České republiky.
- » Zachování poslání projektu Tyfloservis ve všech střediscích služeb.
- » Vybavení všech středisek aktuálním souborem rehabilitačních a kompenzačních pomůcek.
- » Průběžné zvyšování kvalifikace všech instruktorů, supervize a kontrola jejich práce.
- » Systematické vyhledávání informací, jejich kvalifikované zpracování, aktualizace a distribuce střediskům. Jednotné metodické postupy práce s klienty, jejichž účinnost je ověřena mnohaletým testováním a které jsou doplňovány nejnovějšími poznatky.
- » Přístup instruktorů ke zrakově postiženým klientům v souladu s etickými zásadami.
- » Předávání zkušeností a informací mezi všemi středisky. Vzájemná spolupráce namísto zatajování novinek, konkurování, duplicitní práce.
- » Minimální zatížení vedoucích středisek personální a účetní agendou.

Rizika spojená s regionální rozdrobeností

Připravovaná změna financování sociálních služeb může mít zásadní dopad na služby poskytované Tyfloservisem, potažmo na život těžce zrakově postižených v České republice. Podle nových návrhů koncepce sociální politiky by každý kraj prováděl analýzu potřeb obyvatel svého regionu a dle uvážení pak přerozděloval finanční prostředky mezi poskytovatele sociálních služeb. Sledování priorit kraje, zaměřených např. na

řešení vážné problematiky delikvence a drogové závislosti, by v konečném důsledku mohlo vést k opomenutí potřeb zdravotně postižených, kteří, alespoň prozatím, společnost svým chováním neohrožují.

Za riziko hodné zvláštního zřetele považujeme tedy hrozbu zániku některých sociálně rehabilitačních středisek pro nevidomé a slabozraké.

S regionální rozdrobeností mohou být dále spojeny tyto změny:

- » Odklon od sociálně rehabilitačního působení ke službám, které nebudou v daném regionu dostatečně pokryty jinými poskytovateli služeb (průvodcovství aj.).
- » Ztráta kvalifikovaných instruktorů a problematické získávání nových pracovníků z důvodu chybějící dlouhodobější garance stabilní mzdy. Finanční ohodnocení se může v jednotlivých střediscích výrazně lišit, a to nikoli v závislosti na kvalitě poskytovaných služeb, ale s ohledem na výši prostředků přiznaných pro daný regionální projekt na určité období.
- » Odlišná materiální a informační vybavenost středisek, odborná úroveň pracovníků aj.
- » Duplicitní činnosti jednotlivých středisek - každé středisko bude sledovat právní normy, zjišťovat způsoby a provádět kroky k jejich naplnění apod. Každé středisko bude vysílat své zástupce na tuzemské i mezinárodní akce (konference, semináře aj.).
- » Střediska si za poskytování služeb mezi sebou navzájem budou pravděpodobně muset platit. Úhrada bude nezbytná také za kurzy, školení, metodické materiály a obdobné aktivity.
- » Navýší se náklady spojené s vedením účetnictví a mzdové agendy jednotlivých středisek. Nárůst činností, kterým se každé středisko bude muset věnovat, aby udrželo svou základní existenci, si vyžádá také nezbytnost nárůstu pracovních sil.

Každé z dvanácti krajských středisek Tyfloservisu je zasazeno do jedinečného regionu, města i konkrétního domu, ve kterém jsou mnohdy nevidomým a slabozrakým klientům k dispozici také další poskytovatelé služeb.

V některých střediscích pracují instruktoři, kteří se významným způsobem podíleli a podílejí na zpracování a předávání poznatků z jednotlivých oblastí sociální rehabilitace ostatním kolegům. Za zmínku stojí rovněž pořádání výjimečných akcí tím kterým střediskem.

Dovolte proto v několika větách mimo kontaktní adresy uvést také tyto drobné zajímavosti, kterými se střediska Tyfloservisu navzájem odlišují. Rádi bychom též poděkovali za místní finanční a jinou podporu a zmínili se o regionální spolupráci.

Krajské ambulantní středisko Brno

Působnost:

Jihomoravský region

» okresy: Brno, Brno - venkov, Blansko, Hodonín, Břeclav, Znojmo

» částečně okres Třebíč

Založeno: 1991

Počet zaměstnanců: 3

Kde nás najdete

Brněnské středisko se nachází v Králově poli v nadačním domě básníka Josefa Chaloupky. Tento dům věnoval básník slepcům ve třicátých letech. Sídli zde do roku 1948 Podpůrný spolek slepců. V současnosti v tomto domě vyvíjí svou činnost mimo Tyfloservis také TyfloCentrum, o. p. s. a místní odbočka SONS ČR.

Proč nás klienti vyhledávají?

Jihomoravská metropole vykazuje zvýšený výskyt těžce zrakově postižených občanů. Na této skutečnosti se podílí řada speciálních škol, institucí a rovněž 3 místní odbočky SONS ČR. Tím jsou určeny požadavky klientů. V roce 2001 projeví nejvíce zájem o výuku prostorové

orientace, Braillova písma, psaní na klávesnici a výuku podpisu. Převažují však starší občané. Mezi zdejšími klienty je několik hluchoslepých osob. V rámci sociální rehabilitace navazujeme spolupráci s rehabilitačním oddělením ÚSP Chřlčice. Výjezdová a pobytová složka sociální rehabilitace se vzájemně doplňují. Funkční spolupráce v tomto směru umožní větší spokojenost zrakově postižených klientů. V návaznosti na naši činnost se osvědčuje spolupráce s denním stacionářem TyfloCentra Brno. Služby pro nevidomé jsou tak komplexní. Navazování kontaktů se státními institucemi a neziskovými organizacemi probíhá v rámci aktuálních potřeb našich klientů.

Jaké další aktivity vyvíjíme?

Od počátků jsme se aktivně podíleli na vytváření speciálních hmatových a zvukových úprav prostředí pro těžce zrakově postižené. Zkušenosti byly zpracovány do ojedinělé publikace svého druhu v České republice. Recenzi této rozsáhlé publikace, kterou vydala Česká komora autorizovaných inženýrů a architektů činných ve výstavbě, připravil pracovník našeho střediska. V rámci odstraňování architektonických bariér úzce spolupracujeme s TyfloCentrem Brno, SONS ČR a Sdružením pro životní prostředí zdravotně postižených v ČR při Magistrátu města Brna.

Vyvíjíme rovněž rozsáhlou přednáškovou činnost na Masarykově Univerzitě, v odborných školách sociálních, zdravotních, Institutu pro další vzdělávání pracovníků ve zdravotnictví. Připravujeme tak odborně pracovníky v profesích, kde je častý kontakt se zrakově postiženými. Návazná spolupráce se rozvíjí v rámci stáží, exkurzí, konzultací, oponentury závěrečných prací apod. Pracovník Tyfloservisu vyučuje externě tyflopedit na Vyšší odborné škole sociální Brno. Spolupráce se rovněž rozvíjí v rámci začleňování těžce zrakově postižených studentů na vysoké a střední školy. Jednotlivé školy se na nás v případě potřeby obrací samy.

Součástí odborné spolupráce s očními lékaři a zdravotními sestrami byla i naše prezentace problematiky zrakově postižených na oftalmologickém sjezdu. Pro časopis Česká oční optika byla napsána série tématiky zaměřených článků.

V rámci výstavy REHAPROTEX dne 8. 11. 2001 jsme společně s brněnským TyfloCentrem za přítomnosti zástupce MPSV představovali kompenzační pomůcky pracovníkům sociálních úřadů. V této spolupráci se uskutečnila rovněž soutěž v prostorové orientaci TYFLOBRNO.

Dlouhodobě poskytujeme školení dobrovolných průvodců pro nevidomé.

S kým spolupracujeme?

Časopis Česká oční optika, Diakonie - stacionář Domovinka, Evangelická akademie, Fakultní nemocnice Brno - Bohunice, gymnázium Integra, Institut pro další vzdělávání pracovníků ve zdravotnictví - optometrie, oční sestra, oftalmolog specialista S4 a další oční lékaři, Masarykova univerzita - Fakulta speciální pedagogiky, Nemocnice u sv. Anny, Obchodní akademie a Vyšší odborná škola sociální v Brně, Optik Richter, Střední zdravotnické školy - Brno, Třebíč, SONS ČR, sociální referáty okresních úřadů, Speciálně pedagogické centrum, Středisko rané péče, TyfloCentrum, o. p. s. Brno, Ústav sociální péče pro zrakově postižené Chrlce, LORM - společnost pro hluchoslepé a další instituce.

Děkujeme za finanční a jinou podporu:

Jihomoravská plynárenská, a. s., Joy optik, Lions club Brno, Magistrát města Brna, Úřady městských částí Brna - Střed, Komín, Žabovřesky, Vinohrady, Jundrov, Líšeň, Královo Pole, Bosonohy, Řečkovice, Městské úřady - Moravské Budějovice, Třebíč ...

... a všem ostatním za vstřícnost a pochopení.

Vedoucí: Ing. Petr Karásek
Adresa: Chaloupkova 7, 612 00 Brno
Tel./fax: 05/ 41 21 28 10, (541 212 810)
E-mail: tsoas-br@brailnet.cz

Krajské ambulantní středisko České Budějovice

Působnost:

Jihočeský region

» okresy: České Budějovice, Prachovice, Strakonice, Písek, Tábor, Český Krumlov, Jindřichův Hradec

Založeno: 1992

Počet zaměstnanců: 2

Kde nás najdete?

Středisko sídlí v nebytových prostorách panelového domu v sousedství Pražské třídy v Českých Budějovicích. Přístup je bezbariérový.

Proč nás klienti vyhledávají?

V roce 2001 projevíli těžce zrakově postižení klienti v Jihočeském kraji největší zájem o dlouhodobé kurzy prostorové orientace, výuku psaní na kancelářském psacím stroji a nácvik obsluhy některých kompenzačních pomůcek. Rehabilitace občanů přímo v místě bydliště umožňuje pokrýt požadavky všech těžce zrakově postižených v celém kraji. Ti pak mohou naučené dovednosti praktikovat v domácím prostředí. Krátkodobé kurzy se nejvíce soustředily na výuku konkrétních tras a nácvik chůze zrakově postiženého s průvodcem. Příkladem úspěšného znovuzačlenění do běžného života je 35 letá nevidomá klientka, která využívá služeb Tyfloservisu již třetím rokem a prošla všemi kurzy sociální rehabilitace. Díky samostatnosti, které takto dosáhla, se může sama starat o své miminko.

Jak nás vidí odborná veřejnost?

Základem práce Tyfloservisu je velmi úzká spolupráce s očními lékaři ve všech okresech. Dokladem toho je i naše vystoupení na 15. oftalmologickém semináři v roce 2001 a výrok oční lékařky, která odesílala svého pacienta do střediska se slovy: „Vám už nepomůže nikdo jiný, než Tyfloservis“.

Jaké další aktivity vyvíjíme?

Úzce spolupracuje s odbornými školami formou přednášek, vedení diplomových prací, oponentur, exkurzí a stáží. Uspořádali jsme seminář pro pracovníky sociálních referátů v našem kraji a seznámili je s kompenzačními pomůckami. Spolupráci s odbočkami SONS ČR dokládá, jako již tradičně i v roce 2001, účast našich instruktorů na rekondicích, kde realizovali odborný program.

Jako připomenutí desetileté existence Tyfloservisu jsme uskutečnili v ulicích Českých Budějovic akci pod názvem „Jak se chodí s bílou holí“, jejíž přínos při setkání s nevidomým jistě ocení ti, kteří si vyzkoušeli chůzi „ve tmě“. Součástí akce byla také ukázka kompenzačních pomůcek a chůze s vodícím psem. Odborně jsme konzultovali putovní hmatovou výstavu historického skla v Jihočeském muzeu v Českých Budějovicích.

S kým spolupracujeme?

Diakonie Domeček Trhové Sviny a Rolnička Soběslav, Centrum zdravotně postižených sportovců, Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích - Zdravotně sociální fakulta, Jihočeské muzeum, oftalmolog specialista S4 a další oční lékaři, optici, SONS ČR, sociální referáty okresních úřadů, Speciálně pedagogické centrum, Středisko rané péče, Tyflokabinet, o. p. s., Vyšší odborná škola zdravotní v Českých Budějovicích, Vyšší odborná škola sociální v Pračaticích, Zdravotní škola Český Krumlov

Děkujeme za finanční a jinou podporu:

Budějovický Budvar, n. p., Jihočeské vodovody a kanalizace, Oční optika Valuchová, Statutární město České Budějovice ...

... a všem ostatním za vstřícnost a pochopení.

Vedoucí: Hana Jiroušková
Adresa: Zachariášova 6, 370 04 České Budějovice
Tel./fax: 038/ 733 15 98, (387 331 598)
E-mail: tsoas-cb@brailnet.cz

Krajské ambulantní středisko Hradec Králové

Působnost:

Královéhradecký a pardubický region

- » okresy: Hradec Králové, Jičín, Náchod, Rychnov nad Kněžnou, Trutnov, Pardubice, Chrudim, Ústí nad Orlicí, Svitavy
- » částečně okresy: Kutná Hora, Havlíčkův Brod, Semily

Založeno: 1992

Počet zaměstnanců: 3

Kde nás najdete?

Starobylé město na soutoku Labe a Orlice - Hradec Králové dnes pulzuje životem průmyslovým, kulturním a v neposlední řadě i občanským, což dokládá řada úspěšně se rozvíjejících nevládních neziskových organizací včetně krajského střediska Tyfloservisu, které se nachází na Moravském předměstí.

Proč nás klienti vyhledávají?

Mezi našimi klienty převažoval v roce 2001 zájem o kurzy prostorové orientace a samostatného pohybu. Častým požadavkem byla rovněž výuka čtení a psaní Braillova písma.

Jako příklad úspěšné intervence lze uvést případ mladého muže, který oslepl po autonehodě. S pomocí Tyfloservisu se plně resocializoval, vystudoval Fakultu řízení a informačních technologií na Univerzitě Hradec Králové, v současné době významně pomáhá Tyfloservisu jako dobrovolník v počátečních fázích kontaktů s právě osleplými klienty a mimo jiné též spravuje počítačovou síť královéhradeckého Tyfloservisu.

Jaké další aktivity vyvíjíme?

V roce 2001 jsme se významnou měrou podíleli na uspořádání vědecké konference s mezinárodní účastí „Edukace a rehabilitace zrakově postižených na prahu nového milénia“. Toto výjimečné setkání očních lékařů, pedagogů, techniků, psychologů a dalších odborníků zabývajících se problematikou těžce zrakově postižených se stalo

první akcí svého druhu v novodobé české historii. Záštitu nad konferencí převzali čelní představitelé politické scény, státní správy i akademických kruhů.

Úzce spolupracujeme nejen s oční klinikou fakultní nemocnice, ale též s Katedrou speciální pedagogiky místní univerzity. Není bez zajímavosti, že dva ze tří pracovníků královéhradeckého Tyfloservisu vyučují obor tyflopédie právě na Univerzitě Hradec Králové, která se stala spolupořadatelem odborné konference.

Spolupráce s fakultní nemocnicí a univerzitou vyústila v prestižní projekt IMT (implantabilní nitrooční teleskop). Zdejší Tyfloservis se na projektu podílí rehabilitací operovaných pacientů, která v tomto případě spadá do oblasti reedukace vidění. Velmi úzká spolupráce na zkvalitňování služeb pro těžce zrakově postižené je navázána s Rotary klubem Hradec Králové. V rámci přiblížení světa nevidomých vidícím jsme uskutečnili akci „Kontakt s nevidomým“ jako součást kampaně 30 dní pro neziskový sektor, na níž se mohla široká veřejnost seznámit s průvodcovskými službami a chůzí s bílou holí.

S kým spolupracujeme?

Oftalmolog specialista S4 a další oční lékaři, optici, SONS ČR, sociální referáty okresních úřadů, střední zdravotnické školy, Univerzita Hradec Králové, MČČK a další instituce.

Děkujeme za finanční a jinou podporu:

Český Telecom, a. s., Elektrárny Opatovice, a. s., fond prevence Všeobecné zdravotní pojišťovny ČR, Kimberty - Clark, a. s., Magistrát Hradec Králové, Milpex Piletice, s. r. o., Optika Adámek, s. r. o., Petrof, s. r. o., Rotary Klub Hradec Králové, Studio Artefakt, s. r. o., Východočeská energetika, a. s., Východočeská plynárenská, a. s. ...

... a všem ostatním za vstřícnost a pochopení.

Vedoucí: Mgr. Marek Šimůnek
Adresa: M. Horákové 549, 500 06 Hradec Králové
Tel./fax: 049/ 527 36 36, (495 273 636)
E-mail: tsoas-hk@brailnet.cz

Krajské ambulantní středisko Jihlava

Působnost:

Region Českomoravské Vrchoviny

» okresy: Jihlava, Pelhřimov, Žďár nad Sázavou

» částečně okresy: Třebíč, Havlíčkův Brod

Založeno: 1994

Počet zaměstnanců: 2

Kde nás najdete?

Jihlavské středisko sídlí v areálu mateřské školy se speciálními třídami. Budova je součástí sídliště Březinovy sady, které se nachází na okraji města. Umístění ordinace očního lékaře (specialisty na optiku) v téže budově, umožňuje efektivní spolupráci ve prospěch těžce zrakově postižených pacientů. Do budovy je bezbariérový přístup. Na práci revizního lékaře navazuje zácvek v zacházení s předepsanými optickými pomůckami a další služby vedoucí k znovuzískání samostatnosti těžce zrakově postiženého člověka.

Proč nás klienti vyhledávají?

V roce 2001 projevíli klienti zájem především o výuku Braillova písma, sebeobsluhu, prostorovou orientaci a samostatný pohyb. V rámci krátkodobých kurzů byl nejčastějším požadavkem nácvik chůze s průvodcem.

Jako příklad profesionální práce s klientem můžeme uvést případ pana P. Tento muž ztratil zrak ve velmi mladém věku. Jeho situaci ztěžovaly další závažné zdravotní problémy. Nemohl se dále starat o svou rodinu. Krátce po ztrátě zraku se obrátil na pracovníky Tyfloservisu. Naučil se zvládat prostor s bílou holí a psát na klávesnici počítače. V současné době se učí cestu do zaměstnání. Klient se stal vzorem a psychickou podporou ostatním zrakově postiženým, kteří nevěří, že se mohou osamostatnit.

Jaké další aktivity vyvíjíme?

V roce 2001 jsme uspořádali soutěže ve čtení a psaní Braillova písma, prostorové orientaci a psaní na kancelářském stroji ve spolupráci s jihlavskou odbočkou SONS ČR. Tato setkání jsou již nedílnou součástí naší práce s klienty.

Naše středisko je členem Jihlavské koalice neziskových organizací.

S kým spolupracujeme?

Oftalmolog specialista S4 a další oční lékaři, optici, SONS ČR, sociální referáty okresních úřadů, Univerzita Hradec Králové - Katedra speciální pedagogiky.

Děkujeme za finanční a jinou podporu:

Automotive Lighting, s. r. o., paní Eva Kudrnová, Jihomoravská plynárenská, a. s. Brno, Lesy České republiky, s. p., MON ARCH, s. r. o., Oční optik Blahoslav Žilka, Pivovar a sodovkárna Jihlava, a. s., Statutární město Jihlava, Tchibo Praha, spol. s r. o. ...

... a všem ostatním za vstřícnost a pochopení.

Vedoucí: Marcela Vasilovská, DiS

Adresa: Demlova 28, objekt MŠ, 586 01 Jihlava

Tel.: 066/ 733 36 95, (567 333 695)

E-mail: tsoas-ji@braillnet.cz

Krajské ambulantní středisko Karlovy Vary

Působnost:

Karlovarský region

» okresy: Karlovy Vary, Cheb, Sokolov, Chomutov

Založeno: 1993

Počet zaměstnanců: 2

Kde nás najdete?

Středisko se nachází v krásném drahovickém parku, v jehož stínu mohou klienti najít soukromí při prvních krocích s bílou holí.

Proč nás klienti vyhledávají?

Největší zájem v roce 2001 projevíli těžce zrakově postižení klienti o psaní na klávesnici počítače. Tuto situaci potvrzují slova paní K.: „To, že nevidím, nemůže být důvodem k tomu, abych zůstala negramotná v oblasti, která je dnes pro život téměř nezbytná“. V krátkodobých kurzech klienti projevíli zájem především o výuku chůze zrakově postiženého s průvodcem. V oblasti působnosti krajského střediska převažuje klientela staršího věku. Většina klientů má psychické zábrany při zvládání samostatné chůze s bílou holí. Volí aktivity orientované výhradně na domov. Při návštěvě úřadů, nemocnic a nákupech využívají průvodcovské služby.

Jaké další aktivity vyvíjíme?

V roce 2001 jsme věnovali velké úsilí vybavování střediska optickými a kompenzační pomůckami pro těžce slabozraké. Doposud se museli klienti s některými speciálními pomůckami seznamovat až v pražském středisku.

Vzhledem k zvýšenému počtu seniorů v Karlovarském kraji prohlubujeme kontakty s institucemi a zařízeními pro seniory (domovy důchodců, pečovatelská služba, home care). Účastnili jsme se „Dnů seniorů v Sokolově“. Odborné konzultace jsme poskytli při přípravě hmatové výstavy historického skla v Chodově.

Úzce spolupracuje s regionálními odbočkami SONS ČR. V roce 2001 jsme zajišťovali odborný program rekondice na Božím Daru.

Každoročně pořádáme pro veřejnost Benefiční koncert. První z nich v roce 1999 proběhl pod záštitou, paní hraběnky Mathildy Nostitzové. Těmito koncerty se snažíme upozornit občany na existenci Tyfloservisu a také měnit atmosféru v regionu v otázce dárcovství ve prospěch těžce zrakově postižených obyvatel.

S kým spolupracujeme?

Oftalmolog specialista S4 a další oční lékaři, optika Omnia, sociální referáty okresních úřadů, SONS ČR, Speciálně pedagogické centrum, TyfloCentrum, o. p. s. Karlovy Vary

Děkujeme za finanční a jinou podporu:

Ateliér Pelc, Delta security, spol. s r. o., BOOM - reklamní agentura, BPO, spol. s r. o. Ostrov, firma Václav Leicht, Grandhotel PUPP, a. s., Magistrát města Karlovy Vary, Nadace Nova, Okresní soud Karlovy Vary, Papirius, s. r. o. Praha, tiskárna Garmond, s. r. o., Spektra, v. d. n. ...

... a všem ostatním za vstřícnost a pochopení.

Vedoucí: Ladislava Šporová
Adresa: Mozartova 6, 360 20 Karlovy Vary
Tel./fax: 017/ 323 60 68, (353 236 068)
E-mail: tsoas-kv@brailnet.cz

Krajské ambulantní středisko Liberec

Působnost:

Liberecký region

» okresy: Liberec, Jablonec nad Nisou, Česká Lípa

» částečně okres Semily

Založeno: 1991

Počet zaměstnanců: 2

Kde nás najdete?

Liberecké středisko se nachází v centru města nedaleko terminálu MHD v budově magistrátu společně se sociálním referátem.

Proč nás klienti vyhledávají?

Klientelu zdejšího kraje tvoří především starší občané. Více než 60 % těžce zrakově postižených, kteří se obrátili na místní středisko Tyfloservisu, je ve věku nad 70 let. S tím souvisí i značný nezájem o prostorovou orientaci. Starší lidé mají strach pohybovat se samostatně s bílou holí. Využívají raději průvodcovské služby, proto jsou školeni zejména v chůzi s průvodcem.

V roce 2001 byl zaznamenán vyšší zájem o výuku čtení a psaní Braillova písma. Čtení hmatem zvyšuje soustředěnost a má příznivý vliv na udržování psychiky starších lidí v dobré kondici. Potvrzuje to i výrok paní S., které je 68 let: „Od smrti manžela jsem často plakala, díky tomu, že mám vás a Braillovo písmo, nemám tolik času na své smutky.“ Jiná klientka zdejšího střediska si ve věku 80 let začala dopisovat s podobně postiženou ženou. Přibývají také požadavky na zvládnutí obsluhy kompenzačních pomůcek, především mobilních telefonů a diktafonů.

Jaké další aktivity vyvíjíme?

V roce 2001 jsme se podíleli na odborném vedení rekondičního pobytu odbočky SONS ČR Česká Lípa. V nově otevřené vědecké knihovně v Liberci jsme v rámci kampaně „30 dní pro neziskový sektor“ prezentovali činnost našeho střediska. Uspořádali jsme ve fotokavárně pro širokou veřejnost večer na téma: „Přestávám vidět, brýle mi již nepomáhají“.

S kým spolupracujeme?

Oftalmolog specialista S4 a další oční lékaři, optici, SONS ČR, sociální referáty okresních úřadů, Speciálně pedagogické centrum, Střední zdravotnická škola Turnov, Technická Univerzita Liberec - Katedra speciální pedagogiky, Vyšší odborná škola právní Liberec

Děkujeme za finanční a jinou podporu:

Elpro - Energo, s. r. o. Praha, pan Ivan Řehna Liberec, Lékárna u Orla, v. o. s., Magistrát města Liberec, Město Česká Lípa ...

... a všem ostatním za vstřícnost a pochopení.

Vedoucí: Jitka Fajmonová
Adresa: Dr. Milady Horákové 333/9, 460 01 Liberec
Tel./fax: 048/ 510 99 90, (485 109 990)
E-mail: tsoas-lb@brailnet.cz

Krajské ambulantní středisko Olomouc

Působnost:

Olomoucký region

» okresy: Olomouc, Prostějov, Přerov, Kroměříž, Šumperk, Jeseník, Vyškov, Bruntál

Založeno: 1991

Počet zaměstnanců: 3

Kde nás najdete?

Olomoucké středisko se nachází v blízkosti Fakultní nemocnice. Je součástí areálu Jalty na ulici I. P. Pavlova. V budově sídlí i další organizace poskytující pomoc těžce zrakově postiženým (prodejna SONS ČR Tyflopomůcky Olomouc s celorepublikovou působností, TyfloCentrum, o. p. s. a okresní odbočka SONS ČR). V blízkosti střediska se nachází oční lékař, který předepíše speciální optiku. Tak je zajištěn větší komfort služeb a plynulý kontakt s pacienty.

Proč nás klienti vyhledávají?

V roce 2001 projevili klienti největší zájem o výuku čtení a psaní Braillova písma a psaní na kancelářském stroji. Tento stav je způsoben zřejmě zvýšenou potřebou písemně komunikovat vzhledem k většímu počtu škol a studentů. S tím souvisí i značný zájem o nácvik konkrétních tras v rámci prostorové orientace.

Krajské středisko Tyfloservis Olomouc je vybaveno speciálními pomůckami pro klienty s kombinovaným postižením zraku a pohybového aparátu. Není bez zajímavosti, že to bylo právě olomoucké středisko, které dalo podnět k vážnému zabývání se problematikou multihandicapovaných osob na celorepublikové úrovni. Instruktoři Tyfloservisu zajišťovali v roce 2001 odbornou náplň 2 rekondičních pobytů, z toho jeden byl pro klienty s kombinovanými vadami. Olomoucké středisko dalo rovněž jeden z hlavních impulsů k zabývání se problematikou odstraňování architektonických bariér pro těžce zrakově postižené.

Pro návaznost služeb pro zrakově postižené má význam činnost Speciálně pedagogického centra při Speciální škole pro slabozraké v Litovli u Olomouce a Střediska rané péče. Univerzita Palackého vytváří vyhovující studijní podmínky pro zrakově postižené studenty. Komplexnost služeb pro zrakově postižené je v Olomouci na vysoké úrovni.

Jaké další aktivity vyvíjíme?

Velkou tradicí pro zrakově postižené je každoroční výstava „Dny zdravotně postižených Vivat vita“. Návštěvníci se zde mimo jiné mohou seznámit s problematikou života zrakově postižených. U stánku Tyfloservisu je možné si vyzkoušet chůzi s bílou holí bez kontroly zraku, vyluštit text v bodovém písmu a celou řadu dovedností, se kterými se nevidomí potýkají v každodenním životě. Tyfloservis je odborným garantem doprovodného programu, kterého se aktivně zrakově postižení zúčastňují. Patří sem příprava a realizace soutěže v prostorové orientaci „Tyflobobil“ a soutěže ve čtení a psaní Braillova písma a psaní na kancelářském stroji. Spoluorganizátorem těchto soutěží je TyfloCentrum Olomouc.

V roce 2001 jsme se zapojili do vysílání Českého rozhlasu v magazínu „Tmavomodrý svět“. Magazín měl velký význam pro těžce zrakově postižené i zdravou veřejnost, což se pozitivně projevuje na postojích a reakcích spoluobčanů směrem k zrakově postiženým. V průběhu období, ve kterém se vysílal, se téměř vyčerpávajícím způsobem dotkl všech témat, souvisejících s každodenním životem zrakově postižených.

V projektu „Internetporadny pro zdravotně postižené“ zodpovídáme dotazy z oblasti sociální rehabilitace zrakově postižených.

Ve středisku se zabýváme výrobou hmatových (reliéfních, tyflografických) obrázků. Nabízíme tak našim klientům další možnost poznávání světa kolem nás.

S kým spolupracujeme?

Český rozhlas Olomouc, Fakultní nemocnice Olomouc, Mládež Českého červeného kříže, Muzeum Umění, oftalmolog specialista S4 a další oční lékaři, optici, SONS ČR, sociální referáty okresních úřadů, Střední zdravotnická škola a vyšší zdravotnická škola, TyfloCentrum, o. p. s. Olomouc, Univerzita Palackého - Pedagogická fakulta, Fakulta tělesné kultury, Vlastivědné muzeum, Vyšší odborná škola Caritas, Vyšší odborná škola sociální a teologická, Výstaviště Flora Olomouc, a. s.

Děkujeme za finanční a jinou podporu:

Lions club Olomouc, Magistrát města Olomouce, Městské úřady - Přerov, Prostějov, Bruntál, Panav, a. s. Senice na Hané, Supermarket Globus ...

... a všem ostatním za vstřícnost a pochopení.

Vedoucí: Mgr. Veronika Haiclová

Adresa: I. P. Pavlova 69, 779 00 Olomouc

Tel.: 068/ 542 81 11, (585 428 111)

Fax: 068/ 541 51 30, (585 415 130)

E-mail: tsoas-ol@brailnet.cz

Krajské ambulantní středisko Ostrava

Působnost:

Moravskoslezský region

» okresy: Ostrava, Opava, Frýdek-Místek, Karviná, Nový Jičín

Založeno: 1991

Počet zaměstnanců: 3

Kde nás najdete?

Krajské středisko Ostrava se nachází v areálu bývalé krajské nemocnice Ostrava - Zábřeh, jehož prostředí je velmi vhodné pro výuku prostorové orientace a samostatného pohybu. Na stejném místě sídlí také TyfloCentrum, o. p. s. Ostrava a okresní odbočka SONS ČR. Je tak zajištěna přímá provázanost služeb. V areálu působí rovněž oční lékař S4.

Proč nás klienti vyhledávají?

Činnost Tyfloservisu Ostrava v roce 2001 navazovala na práci a zkušenosti předchozích let. Základní osou činnosti byla terénní individuální rehabilitační práce klienty v našem regionu. Zavedli jsme změnu v organizačním chodu ambulantních služeb Tyfloservisu - objednávání klientů v ambulanci na konkrétní hodinu. Tato změna se pozitivně odrazila na kvalitě služby. V rámci vytvoření podmínek pro zavedení nového programu Tyfloservisu - reedukace zraku (stimulace zbytkových funkcí vidění) jsme provedli úpravu učebny tak, aby bylo možné provádět tuto činnost optimálním způsobem. Mimo jiné úpravy jsme zakoupili pomůcky - zejména světelné zdroje a začali jsme s přípravou speciální učebny, tzv. černé komory pro cílenou stimulaci zraku. V roce 2001 jsme zaznamenali největší zájem o kurzy prostorové orientace a samostatného pohybu. Zvýšený zájem byl rovněž o výuku psaní na kancelářském psacím stroji.

Jaké další aktivity vyvíjíme?

Zajistili jsme odborný program rekondice pro mladistvé zrakově postižené v Janoušově u Šumperka. Každoročně poskytujeme konzultační

bezplatné služby architektům, projektantům a pracovníkům stavebních odborů úřadů měst a obcí při projektování a rekonstrukcích staveb a pozemních komunikací, kde je nezbytné zohledňovat požadavky na odstraňování architektonických bariér z hlediska potřeb zrakově postižených.

Mnohaletá práce se studenty středních a vysokých škol pokračovala také v letošním roce přednáškami a exkurzemi studentů. Pedagogická činnost byla také uskutečňována formou vedení dvou diplomových prací. Cílená osvětová akce proběhla v našem kraji v rámci celostátní veřejné sbírky Bílá pastelka 2001, do níž jsme kromě středních škol poprvé zapojili Mládež Českého červeného kříže. V prosinci jsme oslavili 10. výročí vzniku Tyfloservisu adventním koncertem v Divadle loutek v Ostravě za účasti Dětské muzické školy v Ostravě - Mariánských Horách a Collegia Universitas Ostraviensis.

Krajské středisko Tyfloservis Ostrava je spoluzakladatelem Moravskoslezské krajské rady humanitárních organizací.

S kým spolupracujeme?

Oftalmolog specialista S4 a další oční lékaři, optici, Ostravská univerzita - Zdravotně sociální fakulta a Pedagogická fakulta, SONS ČR, sociální referáty okresních úřadů, Střední zdravotnická škola, TyfloCentrum, o. p. s. Ostrava, Vyšší odborná škola sociální

Děkujeme za finanční a jinou podporu:

Fa AEROTERM, Magistrát města Ostravy, Městské úřady - Frýdek-Místek, Frýdlant nad Ostravicí, Havířov, Karviná, Opava, Petřvald, Studénka, Štramberk, MUDr. Jan Všetická, Obecní úřady - Bolatice, Dětmárovice, Kozmice, Mosty u Jablunkova, Staříč, Trojanovice, Vendryně, Úřady městských obvodů - Hrabová, Jih, Michálkovice, Moravská Ostrava a Přívoz, Nová Ves, Poruba, Pustkovec, Radvanice a Bartovice, Slezská Ostrava, Svinov, Vítkovice

... a všem ostatním za vstřícnost a pochopení.

Vedoucí: Mgr. Lenka Krhutová
Adresa: Syllabova 19, 703 86 Ostrava - Vítkovice
Tel./fax: 069/ 678 32 27, (596 783 227)
E-mail: tsoas-ov@brailnet.cz

Krajské ambulantní středisko Plzeň

Působnost:

Plzeňský region

» okresy: Plzeň - město, Plzeň - jih, Plzeň - sever, Domažlice, Klatovy, Rokycany, Tachov

Založeno: 1992

Počet zaměstnanců: 3

Kde nás najdete?

Středisko Tyfloservis Plzeň bylo již od počátku vlídně přijato v západočeské metropoli. Ta mu v městské části Bory kromě jiného poskytla též prostory nezbytné pro činnost. Ty se postupem času ještě rozrostly a upravily až do stávající podoby. Rozvoji služeb střediska napomáhá skutečnost dlouhodobě stabilního personálního obsazení.

Jak nás vidí odborná veřejnost?

„Za dobu mnohaletého působení na oční klinice v Plzni mohou posoudit pokrok, jaký nastal v péči o zrakově postižené po zřízení Tyfloservisu. Přesvědčil jsem se opakovaně o užitečnosti a vysoké úrovni odbornosti této obecně prospěšné společnosti. Oceňuji zejména to, že pracovníci přicházejí přímo za pacientem a pomáhají mu v jeho vlastním prostředí, což je důležité zejména u starších občanů osleplých v pozdějším věku.“ Prof. MUDr. Pavel Těšínský, DrSc.

Proč nás klienti vyhledávají?

Mezi klienty zdejšího střediska v roce 2001 převažoval zájem o kurzy sebeobsluhy. Z krátkodobých kurzů měli klienti největší zájem o nácvik konkrétních tras v místě bydliště a rovněž o sebeobsluhu. Intenzivně jsme pracovali s multihandicapovanými klienty, kde jedno postižení je zrakové - s hluchoslepými a s diabetiky ve stádiu pozdějších komplikací (a to nejen ve středisku, ale také na rekondičních pobytech pro diabetiky).

Jaké další aktivity vyvíjíme?

Tyfloservis Plzeň je zapojen do programu západočeské metropole v ozvučení městské hromadné dopravy pro zrakově postižené stejně jako spolupracuje při osazování přechodů pro chodce zvukovou signalizací.

V roce 2001 jsme se mnoha akcemi věnovali široké veřejnosti, abychom přiblížili obtíže života se zrakovým handicapem, jakož i smysl a poslání Tyfloservisu. Nejrozsáhlejší byl dvoudenní happening v ulicích Plzně. V „Tmavé čajovně“ obsluhovali nevidomí klienti „dočasně nevidomé“ návštěvníky. Ti si mohli také vyzkoušet chůzi bez zraku za pomoci bílé hole, prohlédnout si řadu pomůcek a hovořit osobně se zrakově postiženými.

V devadesátých letech jsme organizovali pobyty pro specifickou skupinu svých klientů: nevidomou mládež s vrozeným handicapem. Tak bylo možné věnovat se výuce v dovednostech sociální rehabilitace velmi intenzivně, stejně jako umožnit zážitky z kategorie méně běžných - jak pro naše klienty, tak i pro činnost Tyfloservisu - potápění, jízdu na koni, lety balónem, sjezd řek, tandemovou cyklistiku, ...

S kým spolupracujeme?

Centrum neziskových organizací Plzeň, Fakultní nemocnice Plzeň, oftalmolog specialista S4 a další oční lékaři, optici, sociální referáty okresních úřadů, SONS ČR, Středisko rané péče, Svaz diabetiků ČR, Střední zdravotní škola Plzeň, Střední zdravotní škola Klatovy, Univerzita Karlova - Lékařská fakulta Plzeň, Vojenská nemocnice Plzeň, ZŠ a Speciálně pedagogické centrum pro zrakově postižené v Plzni.

Děkujeme za finanční a jinou podporu:

Allianz pojišťovna, a. s., Lions Club City Plzeň, Magistrát města Plzně, Městské obvodní části - Plzeň 2, 3, 4, Nadace 700 let města Plzně, Optik studio Josef Švarc, Rotary club Plzeň, Západočeská plynárenská, a. s., ČESKÝ TELECOM, a. s. ...

... a všem ostatním za vstřícnost a pochopení.

Vedoucí: Bc. Irena Kosíková

Adresa: Tomanova 5, 301 00 Plzeň

Tel./fax: 019/ 742 35 96, (377 423 596)

E-mail: tsoas-pl@brailnet.cz

Krajské ambulantní středisko Praha

Působnost:

Hlavní město Praha a středočeský region

» okresy: Praha - východ, Praha - západ, Benešov, Beroun, Kladno, Kolín, Kutná Hora, Mělník, Mladá Boleslav, Nymburk, Příbram, Rakovník

Založeno: 1991

Počet zaměstnanců: 5

Kde nás najdete?

Středisko se nachází na Praze 1 nedaleko Václavského náměstí v Domě služeb pro nevidomé a slabozraké spolu se Sjednocenou organizací nevidomých a slabozrakých ČR. Vnitřní prostory jsou řešeny tak, aby co nejvíce ulehčily orientaci nevidomým a slabozrakým (např. reliéfní podlaha, kontrastně barevné stěny, osvětlení apod.).

Proč nás klienti vyhledávají?

Specifika pražského střediska vyplývají především z funkce hlavního města jako takového - vyšší počet klientů, politika zaměstnanosti, s tím související i ekonomická stránka, dynamický a diametrálně jiný způsob života.

V roce 2001 byl mezi klienty střediska největší zájem o výuku psaní na kancelářském psacím stroji a výuku prostorové orientace a samostatného pohybu. Požadavky odpovídají většímu počtu mladých lidí, především zrakově postižených studentů. Ti potřebují zvládnout samostatně cestu do škol a další návazné cíle. Práce na počítači je prakticky nemyslitelná bez zvládnutí klávesnice. Spokojenost klientů, kteří úspěšně zvládli další úsek na cestě k samostatnosti, je nejlepší vizitkou práce rehabilitačního střediska.

Jaké další aktivity vyvíjíme?

Zájem o naše středisko roste i ze strany studentů sociálních, zdravotních a pedagogických oborů v rámci exkurzí, odborných praxí či stáží, případně vedení diplomových prací. Vykazujeme rozsáhlou přednáškovou činnost na odborných školách.

Jsme zapojeni do projektu internet poradny pro zrakově postižené.

Tyfloservis vyslal v roce 2001 pracovníci našeho střediska na odborný seminář k problematice sebeobsluhy, který se konal v Dánsku.

S kým spolupracujeme?

Help Trans, oftalmolog specialista S4 a další oční lékaři, optici, SONS ČR, sociální odbory okresních úřadů, Univerzita Karlova - Filozofická fakulta, Lékařská fakulta, Pedagogická fakulta - speciální pedagogika, Vyšší odborná sociálně pedagogická a theologická škola JABOK, Vyšší odborná škola sociálně právní Praha 10

Děkujeme za finanční a jinou podporu:

Magistrát hlavního města Praha, Mediatel, spol. s r. o., Náboženská společnost českých unitářů, pan Krincvaj Miroslav, pan Novotný Vojtěch, paní Vodičková, STE, a. s. ...

... a všem ostatním za vstřícnost a pochopení.

Vedoucí: Pavla Šafránková

Adresa: Krakovská 21, 110 00 Praha 1

Tel.: 02/ 21 462 362, (221 462 362)

Fax: 02/ 21 462 363, (221 462 363)

E-mail: tsoas-ph@brailnet.cz

Krajské ambulantní středisko Ústí nad Labem

Působnost:

Ústecký region

» okresy: Ústí nad Labem, Teplice, Děčín, Louny, Litoměřice, Most

Založeno: 1992

Počet zaměstnanců: 2

Kde nás najdete?

Krajské středisko v Ústí nad Labem se nachází v průmyslovém kraji v centru města. Objekt, ve kterém sídlí, je „sociálním domem“. Mimo středisko Tyfloservisu v něm vyvíjí svou činnost i další instituce (Dobrovolnické centrum, Pedagogicko psychologická poradna, Poradna pro ženy a dívky, Linka důvěry).

Proč nás klienti vyhledávají?

V Ústí nad Labem sídlí výrobní družstvo nevidomých Karko, které poskytuje práci v chráněných dílnách zdravotně postiženým osobám, a to především těžce zrakově postiženým. Je zde zaměstnán větší počet našich klientů. Pro středisko to znamená neustálý přísun nových požadavků. 75 % klientů je v důchodovém věku. Řadu z nich tvoří lidé, kteří pracovali v těžkém průmyslu. S tímto faktem souvisí vyšší výskyt úrazů (včetně poškození smyslů), stejně jako výskyt civilizačních chorob - diabetes mellitus, srdeční onemocnění. V roce 2001 byl největší zájem o nácvik obsluhy optických i kompenzačních pomůcek a rovněž o výuku psaní na kancelářském stroji a prostorovou orientaci. V krátkodobých kurzech bylo

nejčastějším požadavkem zvládnutí chůze zrakově postižené osoby s průvodcem.

Jaké další aktivity vyvíjíme?

Jsmo zapojeni do komunitního plánování ve městě Ústí nad Labem. Aktivně se účastníme činností koordinační skupiny pro zdravotně postižené. Spolupracujeme s ostatními neziskovými organizacemi, které působí v této oblasti. Prakticky to znamená užší spolupráci s magistrátem města a dalšími institucemi státní správy a samosprávy. Výhodou je rychlejší, pružnější předávání informací a řešení problémů.

Vyvíjíme také přednáškovou činnost na sociálních a zdravotních školách. Ve spolupráci s Tyfloservisem Ostrava jsme zajistili program na rekondičním pobytu pro naše klienty v Janoušově u Šumperka. Úzce spolupracujeme s místní odbočkou SONS ČR.

Mezi další zajímavé aktivity střediska v roce 2001 se řadí Sportovní hry pro zdravotně postižené a seminář o kompenzačních pomůckách pro zaměstnance Okresního úřadu v Ústí nad Labem.

S kým spolupracujeme?

Oftalmolog specialista S4 a další oční lékaři, optici, SONS ČR, Sociálně právní střední škola Teplice, sociální referáty okresních úřadů, Střední zdravotní škola Ústí nad Labem, Univerzita Jana Evangelisty Purkyně Ústí nad Labem - Sociálně ekonomická fakulta (obor sociální práce), Vyšší zdravotní škola Teplice, Most

Děkujeme za finanční a jinou podporu:

DS. COM, spol. s r. o., Komunitní nadace Ústí nad Labem, Magistrát města Ústí nad Labem ...

... a všem ostatním za vstřícnost a pochopení.

Vedoucí: Nikol Aková

Adresa: Prokopa Divíše 5, 400 01 Ústí nad Labem

Tel./fax: 047/ 520 17 77, (475 201 777)

E-mail: tsoas-ul@brailnet.cz

Krajské ambulantní středisko Zlín

Působnost:

Zlínský region

» okresy: Zlín, Vsetín, Uherské Hradiště, Kroměříž

Založeno: 1994

Počet zaměstnanců: 2

Kde nás najdete?

Krajské středisko Zlín je situováno do krásného prostředí v blízkosti lesa na okraji města. Společně sdílí ve stejném domě prostory s místní odbočkou SONS ČR.

Proč nás klienti vyhledávají?

Klientelu zlínského střediska tvoří vysoký počet starších občanů. Většinou mají zájem o kurzy čtení a psaní Braillova písma, prostorové orientace a sebeobsluhy. Často žijí sami a vykazují vysokou potřebu sociálního kontaktu. V poslední době zaznamenáváme zájem o námi poskytované služby mezi zrakově postiženými dětmi, které studovaly v Brně a vrací se domů.

Na případu paní K., která ztratila v dospělosti zrak, je možno sledovat námi poskytované služby v celé šíři. Ve svém dopise, který zaslala pracovníkům střediska jako poděkování, píše: „Jednou nic netušící mne navštívila pracovnice Tyfloservisu ze Zlína. Naučila mne pohybovat se se slepeckou holí po vesnici, zvládat nákupy, občas dojít pro oběd. Naučila mne rovněž zvládat cesty k přátelům, dojít si do kostela, k lékařce, na poštu k rodině své dcery a zvládat telefon.“ Následovaly další kurzy čtení a psaní Braillova písma, psaní na kancelářském stroji. Závěrem svého poděkování píše paní K.: „Jsem Vám velmi vděčná. Díky Vaší velké pomoci se snadněji dokážu zapojit do života. Proto právem Vám patří můj vřelý dík, a to i za všechny nás nevidomé.“

Jaké další aktivity vyvíjíme?

Vyvíjíme intenzivní spolupráci s Magistrátem města Zlína. Zástupce střediska se aktivně podílí na práci komise pro zdravotně postižené při Magistrátu.

Tyfloservis vyslal v roce 2001 našeho zaměstnance na odbornou stáž do zařízení pro nevidomé a slabozraké v Holandsku.

Pokračujeme v dalším rozvíjení spolupráce s místními odbočkami SONS ČR.

S kým spolupracujeme?

Gymnázium Lesní čtvrť Zlín, oftalmolog specialista S4 a další oční lékaři, optik Zdeněk Mezírka, Magistrát města Zlín, sociální referáty okresních úřadů, SONS ČR, Střední a Vyšší zdravotní škola Vsetín, Střední a Vyšší zdravotní škola Zlín, Zlínské noviny

Děkujeme za finanční a jinou podporu:

Magistrát města Zlína, Lapp kabel, s. r. o., Lázně Luhačovice, a. s., Barum Continental, spol. s r. o. Holešov ...

... a všem ostatním za vstřícnost a pochopení.

Vedoucí: Helena Simerská

Adresa: Burešov 4886, 760 01 Zlín

Tel.: 067/ 743 71 33, (577 437 133)

E-mail: tsoas-zl@brailnet.cz

Výkaz zisku a ztráty

NÁKLADY NA ČINNOST	HLAVNÍ	DOPLŇKOVOU	SPRÁVNÍ
Spotřeba materiálu (pohonné hmoty, pomůcky, kancelářské potřeby, propagační materiály, odborná literatura aj.)	999 396,-	0,-	4 126,-
Spotřeba elektřiny	38 496,-	0,-	0,-
Spotřeba plynu	21 513,-	0,-	0,-
Spotřeba vody	3 734,-	0,-	0,-
Spotřeba ostatních neskladových dodávek	5 560,-	0,-	0,-
Opravy a udržování (automobilů, kancelářských zařízení, pomůcek)	194 225,-	0,-	0,-
Cestovné	140 118,-	0,-	0,-
Náklady na reprezentaci	77 974,-	0,-	0,-
Výkony spojů (poplatky telefonní, poštovní a jiné)	482 133,-	0,-	0,-
Nájemné	884 790,-	0,-	0,-
Ostatní služby	605 379,-	0,-	65 791,-
Mzdové náklady	4 935 451,-	0,-	0,-
Zákonné pojištění (zdravotní a sociální)	1 707 834,-	0,-	0,-
Náhradní vojenská služba	15 312,-	0,-	0,-
Daně a poplatky	0,-	0,-	8 390,-
Kurzové ztráty	2 733,-	0,-	0,-
Finanční náklady (bankovní poplatky, pojištění majetku a osob)	31 138,-	0,-	211 504,-
Odpisy majetku	949 313,-	0,-	0,-
Poskytnuté příspěvky	23 746,-	0,-	0,-
NÁKLADY CELKEM	11 111 845,-	0,-	289 811,-

VÝNOSY NA ČINNOST	HLAVNÍ	DOPLŇKOVOU	SPRÁVNÍ
Tržby z prodeje služeb	114 677,-	0,-	0,-
Ostatní výnosy (koncert+konference)	160 650,-	0,-	0,-
Přijaté úroky	18 096,-	0,-	0,-
Pojistné plnění	37 882,-	0,-	0,-
Ostatní výnosy	979,-	0,-	0,-
Tržby z prodeje majetku	67 000,-	0,-	0,-
Tržby z prodeje materiálu	65,-	0,-	0,-
Provozní dotace Ministerstva zdravotnictví ČR	7 830 000,-	0,-	0,-
Věcné dary	683 284,-	0,-	0,-
Příspěvky OÚ	7 120,-	0,-	0,-
Příspěvky měst a obcí	926 378,-	0,-	0,-
Sbírky	53 081,-	0,-	0,-
Ostatní příspěvky	4 078 967,-	0,-	0,-
Přijaté refundace	15 369,-	0,-	0,-
VÝNOSY CELKEM	13 993 548,-	0,-	0,-

Hospodářský výsledek

Zisk ve výši 2 591 892,- Kč. Přitom na hlavní činnost zisk 2 881 703,- Kč, doplňkovou činnost společnost v roce 2001 neměla, ze správní činnosti ztráta 289 811,- Kč

Rozvaha

AKTIVA	1. 1. 2001	31. 12. 2001
A. STÁLÁ AKTIVA	0,-	1 354 159,-
1. Dlouhodobý nehmotný majetek (drobný dlouhodobý majetek)	0,-	37 974,-
2. Oprávky k drobnému dlouhodobému nehmotnému majetku	0,-	-37 974,-
3. Dlouhodobý hmotný majetek	0,-	9 591 871,-
a) budovy	0,-	38 806,-
b) samostatné movité věci a soubory movitých věcí (z toho dopravní prostředky)	0,-	7 344 366,- (2 416 821,-)
c) drobný dlouhodobý hmotný majetek	0,-	2 208 699,-
4. Oprávky k dlouhodobému hmotnému majetku celkem	0,-	-8 237 712,-
B. OBĚŽNÁ AKTIVA	30 801,-	3 600 042,-
1. Zásoby	0,-	0,-
2. Pohledávky (poskytnuté provozní zálohy)	0,-	71 160,-
3. Krátkodobý finanční majetek	30 801,-	3 523 812,-
a) pokladna	1 000,-	151 944,-
b) bankovní účty	29 801,-	3 371 868,-
4. Přechodné účty aktivní (náklady příštích období)	0,-	5 070,-
ÚHRN AKTIV	30 801,-	4 954 201,-
PASIVA	1. 1. 2001	31. 12. 2001
A. VLASTNÍ ZDROJE KRYTÍ AKTIV	-2 751,-	3 703 348,-
1. Jmění, fondy	1 000,-	1 115 207,-
a) vlastní jmění	1 000,-	1 115 207,-
b) fondy	0,-	0,-
2. Hospodářský výsledek	-3 751,-	2 588 141,-
a) účet hospodářského výsledku (+/-)	X	2 591 892,-
b) hospodářský výsledek ve schvalovacím řízení (+/-)	-3 751,-	X
c) nerozdělený zisk, neuhrazená ztráta minulých let (+/-)	0,-	-3 751,-
B. CIZÍ ZDROJE	33 552,-	1 250 853,-
1. Zákonné rezervy	0,-	0,-
2. Dlouhodobé závazky	0,-	0,-
3. Krátkodobé závazky	3 552,-	1 229 377,-
a) dodavatelé	3 552,-	71 118,-
b) ostatní závazky	0,-	246 013,-
c) závazky vůči zaměstnancům	0,-	6 859,-
d) závazky k institucím soc. zabezpečení a zdrav. pojištění	0,-	286 966,-
e) ostatní přímé daně (závazky k FÚ z titulu mezd)	0,-	72 250,-
f) jiné závazky	0,-	546 171,-
4. Bankovní výpomoci a půjčky (ostatní krátkodobé finanční výpomoci)	30 000,-	
5. Přechodné účty pasivní (dohadné účty pasivní)		21 476,-
ÚHRN PASIV	30 801,-	4 954 201,-

Závěrem k účetní závěrce

Tyfloservis, o. p. s. účtuje v soustavě podvojného účetnictví. Účetním obdobím je kalendářní rok. Na majetku nevážnou zástavní práva. Tyfloservis, o. p. s. nevlastní cenné papíry ani majetkové vklady. Nemá žádné fondy. Dosud nesplacené pohledávky jsou k datu 31. 12. 2001 v částce 71 160,- Kč. Dosud neuhrazené závazky k datu 31. 12. 2001 jsou v částce 935 852,- Kč. V průběhu účetního období přijal Tyfloservis, o. p. s. věcné dary v hodnotě 683 283,- Kč, finanční dary a příspěvky v hodnotě 5 065 547,- Kč. Od Ministerstva zdravotnictví ČR obdržel Tyfloservis, o. p. s. státní dotaci ve výši 7 830 000,- Kč.

Zpráva auditora vedení účetní jednotky Tyfloservis, o. p. s.

Provedl jsem audit přiložené účetní závěrky účetní jednotky Tyfloservis, o. p. s. IČO 26200481 k 31. prosinci 2001. Za sestavení účetní závěrky jsou odpovědné statutární orgány účetní jednotky. Moji úlohou je vyjádřit na základě auditu výrok o této účetní závěrce.

Audit jsem provedl v souladu se Zákonem o auditorech a Komoře auditorů České republiky a auditorskými směrnicemi Komory auditorů České republiky. Tyto směrnice požadují, aby byl audit naplánován a proveden tak, aby auditor získal přiměřenou jistotu, že účetní závěrka neobsahuje významné nesprávnosti. Audit zahrnuje výběrovým způsobem provedené ověření úplnosti a průkaznosti částek a informací uvedených v účetní závěrce.

Audit rovněž zahrnuje posouzení správnosti a vhodnosti použitých účetních zásad a významných odhadů učiněných společnostmi a zhodnocení celkové prezentace účetní závěrky. Jsem přesvědčen, že provedený audit poskytuje přiměřený podklad pro vyjádření výroku.

Podle mého názoru, účetní závěrka ve všech významných ohledech podává věrný a poctivý obraz aktiv, závazků, vlastního kapitálu a finanční situace účetní jednotky Tyfloservis, o. p. s. k 31. prosinci 2001 a výsledek hospodaření za rok 2001 je v souladu se zákonem o účetnictví a předpisy České republiky.

Účetní jednotka vykazuje hodnotu aktiv ve výši 4954 tis. Kč,
cizí zdroje ve výši 1251 tis. Kč.

V Praze, dne 20. března 2002

Za zcela prioritní považujeme **udržení služeb Tyfloservisu, o. p. s.**, a to alespoň ve stávajícím rozsahu a kvalitě. Umožní-li to dotační politika a další zákonná opatření, chceme i nadále **poskytovat** sociálně rehabilitační **služby bezplatně**.

Díličí projekty by měly přispět k dovybavení středisek a proškolení nových pracovníků v kvalifikačních kurzech instruktorů (čtení a psaní bodového písma, prostorová orientace a samostatný pohyb aj.).

Kurz nácviku sociálních dovedností, zkušebně realizovaný v roce 2001, by měl vyústit v proškolení instruktorů Tyfloservisu v této oblasti a v sepsání interního metodického materiálu. Rádi bychom využili též přislíbené spolupráce s nizo-zemskou organizací Sensis.

V roce 2002 připravujeme vydání informačního letáku o červeno-bílé holi pro hluchoslepé, brožury o problematice osvětlení a knižní publikace o sebeobsluze nevidomých a slabozrakých. Povědomí široké veřejnosti o dílčích možnostech pomoci zrakově postiženým chceme postupně zvyšovat vydáním série tematických listů.

Připravujeme též obelání očních lékařů letáky s kontaktní adresou, popisem trasy a nabídkou služeb nejbližšího střediska Tyfloservisu. Věříme, že tato forma usnadní práci lékařům a současně přispěje k plošnější informovanosti zrakově postižených lidí a jejich rodin.

ZÁVĚR

Rok 2001 byl desátým rokem existence projektu Tyfloservis a současně prvním rokem, kdy byl tento projekt v plném rozsahu realizován novou obecně prospěšnou společností Tyfloservis. Podářilo se zajistit materiální, finanční i lidské zdroje tak, aby mohla být i nadále poskytována bezplatná terénní a ambulantní rehabilitace nevidomým a slabozrakým lidem ve všech dvanácti krajských střediscích Tyfloservisu.

K novinkám v oblasti služeb patřil v roce 2001 skupinový nácvik sociálních dovedností, psychologické služby a poradenství v otázkách světelných zdrojů a úpravy prostředí pro potřeby slabozrakých lidí. Při porovnání údajů o využívání služeb těžce zrakově postiženými klienty v několika uplynulých letech byl zaznamenán postupný nárůst počtu dlouhodobých a krátkodobých kurzů, ale též jednorázových porad a intervencí.

Účastí na připomínkování návrhů zákona o sociálních službách, při tvorbě memoranda k problematice hluchoslepých osob, pronikáním do regionálních struktur a reagováním na regionální specifika byla realizována snaha o prosazování práva nevidomých a slabozrakých lidí na kvalitní bezplatné a odborně poskytované služby základní rehabilitace, na proplácení speciálních pomůcek apod.

Akcí roku se stala odborná konference s mezinárodní účastí nazvaná „Edukace a rehabilitace zrakově postižených na prahu nového milénia“, která se konala v září 2001 na půdě Univerzity Hradec Králové.

Financování projektu Tyfloservis bylo zajištěno především dotací Ministerstva zdravotnictví ČR, dále též příspěvky měst a obcí, právnických a fyzických osob, výtěžkem veřejných sbírek aj. Významnou podporu a pomoc v roce 2001 Tyfloservisu, o. p. s. poskytla také Sjednocená organizace nevidomých a slabozrakých ČR.

V průběhu roku 2001 nedošlo k žádným změnám v Základací listině společnosti, ani ve složení správní a dozorčí rady. Nebyla realizována doplňková činnost. Správní rada vydala Statut obecně prospěšné společnosti Tyfloservis a schválila Výroční zprávu za rok 2000.

Rok 2001 patřil celkově k rokům velmi náročným. Byl poznamenán stěhováním organizačního a metodického centra a pražského ambulantního střediska do nově zrekonstruovaných prostor sídla společnosti, byl rokem personálních změn, které si vyžádaly opakované časově náročné výběry nových pracovníků, přinesl podstatný nárůst administrativy spojené se změnou právní subjektivity, s převody majetku aj., byl rokem nejistoty a otázky, zda jako nová obecně prospěšná společnost získá Tyfloservis potřebné zdroje pro celoroční zajištění služby pro nevidomé a slabozraké.

Přáli bychom si, aby zaměstnanci naší, ale i jiných neziskových organizací, nemuseli každoročně bojovat o přežití a mohli se zaměřit především na rozvoj kvalitních sociálních služeb.

© Tyfloervis, o. p. s., Krakovská 21, Praha 1, červen 2002, 40 stran

Výroční zpráva 2001. V pořadí druhá výroční zpráva Tyfloervis, o. p. s. Zpracována v černotiskové a digitální podobě. Přístupná v sídle společnosti a na internetových stránkách www.brailnet.cz/tyfloervis

Grafická úprava: Pavel Komárek

Fotografie: David Pleschinger (foto na titulní straně obálky), archiv Tyfloervis

Sazba a litografie: Proxima studio, s. r. o., Velehradská 19, Praha 3

Tisk: Realtisk, s. r. o., Opatovická 18, Praha 1

Náklad: 1500 kusů

K vydání schváleno správní radou Tyfloervis, o. p. s. v květnu 2002

Roční účetní závěrka i Výroční zpráva za rok 2001 přezkoumána dozorčí radou společnosti.

Výroční zpráva byla vydána v souladu se zákonem č. 248/1995 Sb., o obecně prospěšných společnostech.

Děkujeme všem, kteří se v roce 2001 svou morální podporou, spoluprací, finančním či materiálním příspěvkem podíleli na úspěšném naplňování poslání projektu Tyflo servis.

Poděkování jednotlivým regionálním příznivcům jsme si dovolili uvést jmenovitě v rámci prezentací krajských ambulantních středisek Tyflo servisu, o. p. s. Na tomto místě bychom rádi poděkovali těm, jejichž aktivita má výrazný pozitivní dopad na realizaci projektu Tyflo servis jako celku.

Děkujeme za hlavní dotaci na projekt Tyflo servis
MINISTERSTVO ZDRAVOTNICTVÍ ČR

Děkujeme za projevované sympatie a propagaci naší činnosti

paní hraběnka Mathilda Nostitzová

Děkujeme za odbornou spolupráci a podporu
Doc. PaedDr. Ján Jesenský, CSc.

Děkujeme za významnou podporu a pomoc
v roce 2001

Děkujeme za finanční, materiální i lidskou
podporu naší práce s klienty

D I O P T R A

TISK A PŘEDTISKOVÁ PŘÍPRAVA

Děkujeme všem, kteří se podíleli na zpracování a zveřejnění této Výroční zprávy a přispěli mimo jiné k minimalizaci nákladů na její vydání.

Proxima studio, spol. s r.o.

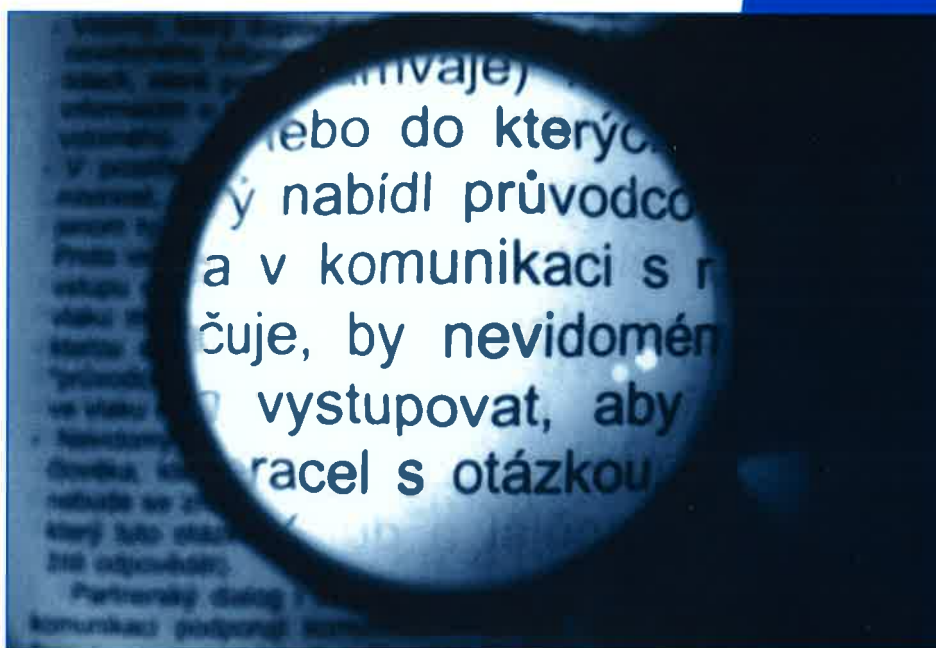

Realtisk, spol. s r. o.

Pavel Komárek

Služba pro nevidomé a slabozraké s desetiletou tradicí

Děkujeme Ministerstvu zdravotnictví za dlouholetou podporu